

EUROPSKA KOMISIJA

PRIOPĆENJE ZA TISAK

Bruxelles, 22. siječnja 2014.

Klimatski i energetske ciljevi za 2030. u pogledu konkurentnog, sigurnog i niskougljičnoga gospodarstva EU-a

Smanjenje emisija stakleničkih plinova za 40 % ispod razine iz 1990., obvezujući cilj da u cijelom EU-u udio obnovljive energije bude najmanje 27 %, novi ciljevi za politike energetske učinkovitosti, novi sustav upravljanja te niz novih pokazatelja radi osiguravanja konkurentnog i sigurnog energetskeg sustava stupovi su novog okvira EU-a za klimu i energetiku za 2030. koji je danas predstavila Europska komisija.

Uz detaljnu analizu cijena i troškova energije okvirom za 2030. omogućit će se regulatorna sigurnost ulagačima te koordinirani pristup među državama članicama, što će dovesti do stvaranja novih tehnologija. Cilj je okvira potaknuti stalni napredak prema niskougljičnom gospodarstvu te konkurentnom i sigurnom energetskeg sustavu kojim se osigurava povoljna energija za sve potrošače, povećava sigurnost opskrbe energijom u EU-u, smanjuje naša ovisnost o uvozu energije i stvaraju nove prilike za rast i zapošljavanje, uzimajući u obzir moguće dugoročne utjecaje cijena.

O komunikaciji kojom će se utvrditi okvir za 2030. raspravljat će se na najvišoj razini, posebice u Europskom vijeću i Europskom parlamentu. Donijet će se i zakonodavni prijedlog o rezervi za stabilnost tržišta za sustav trgovanja emisijama (ETS) EU-a koji će započeti 2021. kako bi se poboljšala njegova otpornost. U izvješću o cijenama i troškovima energije u Europi, objavljenom uz Komunikaciju, navodi se da se rastuće cijene energije djelomično mogu ublažiti osiguravanjem energetske isplative politike i klimatske politike, konkurentnih energetskeg tržišta te poboljšane energetske učinkovitosti.

Predsjednik Europske komisije José Manuel Barroso izjavio je: *„Zaštita klime okosnica je budućnosti našeg planeta, a potpuno europska energetska politika ključna je za našu konkurentnost. Danas predstavljenim paketom dokazujemo da rješavanje oba pitanja istovremeno nije u proturječju, već se međusobno ispunjuje. U interesu je EU-a izgraditi gospodarstvo koje donosi velik broj radnih mjesta i koje manje ovisi o uvezenoj energiji, što ćemo postići većom učinkovitošću i jačim oslanjanjem na domaćoj čistoj energiji. Ambiciozan cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova za 40 % do 2030. najisplativija je prekretnica na našem putu prema niskougljičnom gospodarstvu, a cilj od najmanje 27 % udjela obnovljive energije važan je signal kojim će se ulagateljima pružiti stabilnost, potaknuti otvaranje „zelenih“ radnih mjesta i osigurati opskrba energijom.“*

Povjerenik za energetiku Günther Oettinger rekao je: *„Okvir za 2030. poticaj je EU-a za postizanje napretka prema konkurentnom niskougljičnom gospodarstvu, stabilnosti ulaganja i sigurnosti opskrbe energijom. Moj je cilj zadržavanje cijene energije na pristupačnoj razini za kućanstva i poduzeća. Okvirom za 2030. postavlja se visok cilj za djelovanje protiv klimatskih promjena, ali se iskazuje i potreba za što manjim troškovima pri njegovu ostvarenju. Unutarnje energetskeg tržište pruža osnovu za postizanje tog cilja, a ja ću i dalje raditi na njegovu ostvarenju kako bi se u potpunosti iskoristio. To uključuje „europizaciju“ politika obnovljive energije.“*

Connie Hedegaard, povjerenica za klimatsku politiku, izjavila je: „Ovo smo stvorili usprkos prigovorima da Komisija danas neće proizvesti ništa ambiciozno. Smanjenje emisija od 40 % najisplativiji je cilj za EU i njime se uzima u obzir naša globalna odgovornost. I, naravno, Europa se i dalje mora usredotočiti na obnovljive izvore. Stoga Komisija danas predlaže obvezujući cilj na razini EU-a. Pojednostosti okvira još se moraju dogovoriti, ali smjer kojim će se kretati Europa već je određen. Kad bi sve ostale regije bile ovako ambiciozne u pogledu borbe protiv klimatskih promjena, svijet bi bio u mnogo bojem stanju.“

Komisija je utvrdila sljedeće glavne elemente političkog okvira za 2030.:

- 1. obvezujući cilj smanjenja emisije stakleničkih plinova** – cilj smanjenja emisija od 40 % ispod razine iz 1990., koji je u središtu energetske i klimatske politike EU-a za 2030., ostvarit će se samo provedbom nacionalnih mjera. Godišnje smanjenje ograničavanja emisija iz sektorâ ETS-a Europske unije povećalo bi se sa sadašnjih 1,74 % na 2,2 % nakon 2020. Emisije iz sektorâ izvan ETS-a EU-a morale bi se smanjiti za 30 % ispod razine iz 2005. i taj bi se napor jednako podijelio među državama članicama. Komisija poziva Vijeće i Europski parlament da do kraja 2014. postignu dogovor o tome da EU zajamči smanjenje od 40 % početkom 2015. kao dio međunarodnih pregovora o novom globalnom klimatskom sporazumu koji će se vjerojatno sklopiti krajem 2015. u Parizu.
- 2. obvezujući cilj obnovljive energije u cijelom EU-u** – u prijelazu na konkurentan, siguran i održiv energetske sustav ključnu će ulogu imati obnovljiva energija. Potaknut jačim tržišno orijentiranim pristupom koji omogućuje spajanje tehnologija, obvezujući cilj u cijelom EU-u da se do 2030. dosegne udio obnovljive energije od najmanje 27 % donosi znatnu korist u pogledu bilance u trgovanju energijom, oslanjanja na domaće izvore energije, zapošljavanja i rasta. Cilj za obnovljivu energiju na razini EU-a potreban je kako bi se potaknula ulaganja u taj sektor. No on se putem zakonodavstva EU-a ne bi prenio u nacionalne ciljeve, čime bi države članice imale slobodu prenošenja energetske sustava na način prilagođen nacionalnim prioritetima i uvjetima. Postizanje cilja EU-a za obnovljivu energiju osiguralo bi se novim sustavom upravljanja temeljenim na nacionalnim energetske planovima (vidi dolje).
- 3. energetska učinkovitost** – poboljšanom energetske učinkovitošću pridonijet će se svim ciljevima energetske politike EU-a, a prijelaz na konkurentan, siguran i održiv energetske sustav moguć je samo uz takvu učinkovitost. Uloga energetske učinkovitosti u okviru za 2030. još će se razmatrati tijekom revizije Direktive o energetske učinkovitosti koja će se vjerojatno dovršiti koncem ove godine. Komisija će uzeti u obzir potrebu za mogućim izmjenama Direktive po završetku revizije. Nacionalni energetske planovi država članica morat će obuhvaćati i energetske učinkovitost.
- 4. reforma ETS-a Europske unije** – Komisija predlaže stvaranje rezerve za stabilnost tržišta početkom sljedećeg razdoblja trgovanja ETS-a 2021. Rezervom bi se obuhvatio višak emisijskih jedinica koji se stvorio posljednjih godina te bi se poboljšala otpornost sustava na nagle promjene automatskim prilagođavanjem ponude emisijskih jedinica za prodaju na dražbi. Stvaranje takve rezerve, uz nedavno dogovoreno kašnjenje u prodaji 900 milijuna jedinica do 2019. – 2020., podržava velik broj dionika. Na temelju zakonodavnog akta koji se danas predlaže rezerva bi u potpunosti djelovala u skladu s već određenim pravilima koja Komisiji ili državama članicama ne bi davala diskrecijsko pravo pri njezinoj provedbi.

5. **konkurentna, povoljna i sigurna energija** – Komisija predlaže niz ključnih pokazatelja procjene napretka tijekom vremena kako bi se stvorio temelj za mogući politički odgovor. Ti se pokazatelji primjerice odnose na razlike u cijeni energije s najvećim trgovinskim partnerima, diversifikaciju opskrbe i oslanjanje na domaće izvore energije te sposobnosti međusobnog povezivanja među državama članicama. S pomoću pokazatelja politikama će se osigurati konkurentan i siguran energetska sustav do 2030. koji će se i dalje temeljiti na integraciji tržišta, diversifikaciji opskrbe, pojačanom tržišnom natjecanju, razvoju domaćih izvora energije te pružanju podrške istraživanjima, razvoju i inovacijama.
6. **nov sustav upravljanja** – okvirom za 2030. predlažu se novi uvjeti upravljanja temeljeni na **nacionalnim planovima za konkurentnu, sigurnu i održivu energiju**. S obzirom na nadolazeće Komisijino upravljanje te će planove pripremiti države članice na temelju zajedničkog pristupa, čime će se povećati sigurnost ulagača i transparentnost te će se pojačati dosljednost, usklađenost EU-a i nadzor. Repetitivnim postupkom između Komisije i država članica osigurava se da su planovi dovoljno ambiciozni te da se tijekom vremena zadrže dosljednost i usklađenost.

Komunikaciji kojom se utvrđuje okvir za 2030. priloženo je **Izvješće o cijenama i troškovima energije** kojim se ocjenjuju glavni poticaji, a cijene u EU-u uspoređuju se s onima glavnih trgovinskih partnera. Cijene energije porasle su od 2008. u gotovo svakoj državi članici ponajviše zbog poreza i pristojbi, ali i zbog većih troškova mreže. Usporedbom s međunarodnim partnerima naglašavaju se sve veće razlike u cijenama, prije svega u odnosu na cijene plina u SAD-u, što bi moglo ugroziti europsku konkurentnost, posebice energetska intenzivnih industrija. Ipak, na rastuće cijene energije djelomično mogu utjecati energetska isplativa politika i klimatska politika, konkurentna energetska tržišta te poboljšane mjere energetske učinkovitosti, kao što je korištenje energetska učinkovitim proizvodima. Napori europske industrije u pogledu energetske učinkovitosti možda će morati ići i dalje, uzimajući u obzir fizička ograničenja, jer konkurenti čine isto, a europska industrija odlučuje ulagati u inozemstvu kako bi bila bliže širenju tržišta. Ti zaključci čine pozadinu za okvir za 2030.

Sljedeći koraci

Očekuje se da će Europsko vijeće okvir razmatrati na sastanku 20. i 21. ožujka.

Kontekst

Okvir se nadovezuje na već postojeći „klimatsko-energetski paket“ ciljeva za 2020. te na planove Komisije za energiju i konkurentno niskougljično gospodarstvo za 2050. Komunikaciji o političkom okviru za 2030. prethodila je Zelena knjiga Komisije iz ožujka 2013. kojom je pokrenuto veliko javno savjetovanje o odgovarajućem dometu i strukturi klimatskih i energetska ciljeva za 2030. U tim se dokumentima odražava cilj EU-a da se do 2050. smanje emisije stakleničkih plinova za 80 – 95 % ispod razine iz 1990. kao dio napora razvijenih zemalja.

Više informacija:

O energetske aspektima okvira:

http://ec.europa.eu/energy/2030_en.htm

O klimatskim aspektima okvira:

http://ec.europa.eu/clima/policies/2030/index_en.htm

Vidi i:

[MEMO/14/39](#) – pitanja i odgovori povezani s rezervom za stabilnost tržišta ETS-a

[MEMO/14/40](#) – pitanja i odgovori povezani s okvirom za 2030.

[MEMO/14/38](#) – pitanja i odgovori povezani sa studijom o cijenama energije

Kontakti:

[Pia Ahrenkilde Hansen](#) (+32 2 295 30 70) - [Alejandro Ulzurrun](#) (+32 2 295 48 67)

[Isaac Valero Ladron](#) (+32 2 296 49 71) - [Mirna.bratoz](#) (+32 2 298 72 78)

[Sabine Berger](#) (+32 2 299 27 92) - [Nicole Bockstaller](#) (+32 2 295 25 89)

Za javnost: **Europe Direct** telefonom **00 800 6 7 8 9 10 11** ili [e-poštom](#)